

פֶּרֶק ג'

אָל לְכָבוֹד שַׁבָּת

בְּשׁוּק הַבְּהֵמוֹת הַמּוֹלֶה רֶבֶה.
רֹאשֵׁי הַצֶּאֱן וְרֹאשֵׁי הַבָּקָר מְצִיִּים בְּעֵינֵיהֶם
גְּדוּלוֹת מִמָּקוֹם עֶמֶד, בּוֹ קְשׁוּרִים הֵם, בְּעוֹבְרִים
וְשָׁבִים.
גַּעֲיוֹת נִשְׁמָעוֹת מִן הַכּוּוֹן הָאֶחָד, וּפַעֲיוֹת כּוֹפוֹת מִן
הַכּוּוֹן הַשֵּׁנִי. חֲלָקִים עוֹמְדִים בְּמִרְכָּז, וְיֵשׁ אֵף
כָּאֵלּוּ הַנִּצָּבִים בּוֹדְדִים סְמוּךְ לְאֹדוֹנִם, שֶׁהַחֲלִיט
כִּי הִגִּיעָה הָעֵת לְמִכְרָם לְאַחֲרִים.
כָּל אֶחָד מִבְּעָלֵי הַחֲמִים מִתְנַהֵג בְּדֶרֶךְ הָאִפְיָנוּת
לוֹ. זֶה מְנַעֵר רֹאשׁוֹ מִפֶּעַם לִפְעַם. זֶה מְנִיפָה אֶת
זַנְבּוֹ, הוּא רוֹקֵעַ בְּרִגְלָיו, וְזוֹ הַצִּדְדִּית לוֹעֶסֶת

לֹא הֵרָף אֶת הַקֶּשׁ שֶׁעָלָה לְפִיהָ - אֶחָד מִסִּימָנֵי
הַפְּשׁוּרוֹת שֶׁל בְּהֵמָה טְהוֹרָה.

נִכַּח הַפְּרוֹת הַמִּדְשָׁנוֹת, הַחֲמוּרִים, הַסּוֹסִים
וְהַכֶּבֶשִׁים - נִצָּבִים אֲנָשִׁים הַסּוֹקְרִים אוֹתָם
בַּקִּפְדָּה. כָּל אֶחָד מֵהֶם חִפֵּץ לִקְנוֹת בְּהֵמָה
לְצִרְכּוֹ. יֵשׁ הַבּוֹחֵר בְּבֵהמָה עֲבוּר מֵאֲכָלוֹ -
לְסֻעוּדַת מִצְוָה שֶׁל שְׂמִיחָה הַשְּׂרוּיָה בְּמַעוֹנוֹ, כְּמוֹ
חֲתָנָה אוֹ בְּרִית מִילָה.
יֵשׁ הַזֹּקֵק לְבֵהמָה עֲבוּר הוֹכֵלֶת מִסְעוֹת, וְחִבְרוֹ
דוֹרֵשׁ בְּהֵמָה חֲזָקָה לְעִבּוּדַת הַשָּׂדֶה בַּחֲרִישָׁה,
וּפְזוּר וְרָעִים.
לְקִרְאָת שַׁבָּת רֶבֶה הַתְּכוּנָה בְּמִקְוֶם. רַבִּים בָּאִים
לִרְכֹּשׁ בְּהֵמָה נָאֶה כְּדֵי לְשַׁחֲטָהּ וּלְעַנֵּג בְּבִשְׂרָה
אֶת הַשַּׁבָּת.

אֶחָד יֵשׁ, שֶׁבִּיּוֹם רֹאשׁוֹן כָּבֵר רוֹכֵשׁ בְּהֵמָה
מִשְׁבַּחַת עֲבוּר שַׁבָּת קֹדֶשׁ - שְׂמַאי הַזֶּקֶן.
עַת עוֹבֵר הוּא סְמוּךְ לְמִקְוֶם, אוֹ אֶפְלוֹ מִבְּחִין

סֵתֶם כֶּן בְּלִי שְׂתַכְנֵן מִרֹאשׁ, בְּבֵהמָה טוֹבָה
וּמִדְשָׁנוֹת - מִיָּד הוּא מִזְדַּרְז לִרְכֹּשׁ אוֹתָהּ בְּמַחִיר
טוֹב.

- "לְכָבוֹד שַׁבָּת קֹדֶשׁ" ! אוֹמֵר שְׂמַאי הַזֶּקֶן,
וְשִׁמְחָה שֶׁהַזִּדְמָנָה לוֹ בְּהֵמָה מִשְׁבַּחַת לְכָבוֹד
שַׁבָּת הַמִּלְכָּה. עֲדִין יוֹם רֹאשׁוֹן, וְכָבֵר הַשַּׁבָּת
מִעֲסִיקָה אֶת מַחְשַׁבְתּוֹ הַקְּדוּשָׁה.

בִּיּוֹם שְׁנֵי בְּשַׁבָּת, שׁוֹב פּוֹגֵשׁ שְׂמַאי בְּבֵהמָה
טוֹבָה וְכִרְיָאֵת בְּשׂוֹר. לֹא כָּל מוֹם הִיא, וְנִרְאִית
מִשְׁבַּחַת אֵף יוֹתֵר מִן הַבְּהֵמָה שֶׁרִכַּשׁ אֶתְמוֹל
בְּדָמִים מְרֻבִּים.

- "זֹהִי רְאוּיָה לְכָבוֹד שַׁבָּת קֹדֶשׁ!" , שְׁמִיחָה שְׂמַאי
וּמִמָּהֵר לִקְנוֹת אֶת הַבְּהֵמָה הַדְּשָׁנָה לְכָבוֹד שַׁבָּת.
אֶת הַבְּהֵמָה שֶׁקָּנָה בִּיּוֹם הָאֶתְמוֹל, שִׁחֲטוּ. הִיא
הִיָּתָה לְמֵאֲכָלָם שֶׁל בְּנֵי הַבֵּית בְּמִשְׁךְ הַשָּׁבוּעַ,
בִּימֹת הַחֹל.

הִגִּיעַ יוֹם שְׁלִישִׁי.

הוֹלֵךְ שְׂמַאי הַזֶּקֶן, וְמָה עֵינָיו רֹאוֹת? - בְּהֵמָה
טוֹבָה וְנָאֶה. נִרְאִית הִיא מִשְׁבַּחַת אֵף יוֹתֵר מִזֹּו
שֶׁקָּנָה אֶתְמוֹל לְכָבוֹד שַׁבָּת. מִמָּהֵר שְׂמַאי לְפָתַח
אֶת צִדְּוֹר כְּסָפוֹ וּלְקַנּוֹת אֶת הַבְּהֵמָה שֶׁרָאָה
לְכָבוֹד שַׁבָּת הַמִּלְכָּה!

אֶת הַבְּהֵמָה שֶׁנִּקְנְתָה בִּיּוֹם שְׁנֵי - אוֹכְלִים בִּימֹת
הַחֹל, כִּינּוֹן שֶׁלִּשְׁבַּת נִמְצָאָה בְּהֵמָה מְצֻלַּחַת יוֹתֵר.

דִּבֶּר זֶה חֲזַר עַל עֲצָמוֹ אֵף לְמַחֲרָת, בִּיּוֹם
רְבִיעִי, וְכֵן הִלָּאָה בַּחֲמִישִׁי...

בְּכָל יוֹם מִצָּא שְׂמַאי בְּהֵמָה לְבִשׂוֹר מִשְׁבַּחַת יוֹתֵר
לְכָבוֹד שַׁבָּת קֹדֶשׁ, וְקָנָה אוֹתוֹ מִיָּד. אֶת הַקּוֹדֶם,
עָלָיו אָמַר בְּרִכִּישָׁתוֹ: "לְכָבוֹד שַׁבָּת קֹדֶשׁ" -
אֲכָלוּ בִּיּוֹם חֹל.

כָּל יָמָיו הָיָה שְׂמַאי הַזֶּקֶן אוֹכֵל "לְכָבוֹד שַׁבָּת"
- שֶׁכֵּן כָּל מָה שֶׁאֲכָל בְּמִשְׁךְ הַשָּׁבוּעַ, הָיָה
מִבְּהֵמוֹת שֶׁנִּקְנְוּ לְכָבוֹד שַׁבָּת קֹדֶשׁ!

* * *

זְכוּרֹן הַשַּׁבָּת לֹא הָיָה מִשׁ מִתּוֹךְ פִּיּוֹ שֶׁל שְׂמַאי
הַזֶּקֶן. בְּמִשְׁךְ כָּל שָׁשֶׁת יָמֵי הַמַּעֲשֶׂה חָשַׁב שְׂמַאי
עַל הַשַּׁבָּת, וְעָשָׂה הַכָּל כְּדֵי לְכַבְּדָהּ וּלְעַנֵּגָה כְּכָל
הַיּוֹתֵר.

כְּאֲשֶׁר לָקַח חִפֵּץ טוֹב, אָמַר מִיָּד: "זֶה לְשַׁבָּת" !

כְּאֲשֶׁר נִרְכַּשׁ כָּלִי חֲדָשׁ לְבֵיתוֹ שֶׁל שְׂמַאי, מִיָּד
הָיָה אוֹמֵר הַצִּדִּיק: "זֶה לְשַׁבָּת" !

כל השבוע נסב אצלו סביבות שבת המלכה. בכל
מאדו כבדה וענגה, ושמר את הטוב ביותר
והחדש ביותר - לכבוד שבת קדש.

מלבד זאת, תקן שמאי דברים, כדי לשמור על
קדושתה וכבודה של השבת. הוא היה אוסר
להפליג אל הים הגדול בספינה - אלא שלשה
ימים לפני שבת קדש!

כן היה שמאי מכבד ומהדר את השבת

שהיתה יקרה לו כל כך - במחשבתו, בדבורו
ובמעשיו, בפסיקותיו ובחשוביו. גם אם הוציא
קסף רב מהונו עבור כך, בשביל המשבח ביותר
שיכול להיות!

* * *

מצות השבת היתה מצוה חשובה מאד
לשמאי הזקן. הוא הקפיד מאד בכל פרטיה,
ודקדק בה בכל ענפיה, וכל מה שקשור אליה.
ליכן היה אוכל לכבוד שבת כל ימיו - זו היתה
עבודתו העקרית עליה הקפיד בעבודתו.

בזה ששמר שמאי כל בהמה נבחרת לשבת,
הוא קיים מצות "זכור" את יום השבת. אף הלל
הזקן הודה לשמאי, שכל מי שעושה כך מקיים
בזה מצות "זכור את יום השבת". אולם הוא
היה עושה זאת בענינים אחרים.

* * *

לא רק לשבת הבאה מדי שבוע התכוון
שמאי, וכל בית מדרשו "בית שמאי", כבר
מראשית השבוע.

הם סמלו בכך את ההכנה שאדם צריך להתכוון
כל ימיו לקראת עולם הבא. הרי שבת אף היא
מעין עולם הבא. כל חייו צריך האדם להכין את
עצמו בהתאם, לשפר מעשיו ומדותיו - כדי
להגיע מוכן לעולם הבא, שהוא "יום שכלו
שבת".

וכמוכן - מי שטרח בערב שבת הוא יאכל
בשבת.

זה מה שאומרים בית שמאי: "מאחד בשבת
להכין לשבת"